

FULL d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR

 Novembre
06

SUMARI

«Avui parlem...»

- Formació IDES juny-juliol 2006

«Què en podeu dir de...»

- El 20 de setembre va tenir lloc a l'hotel Campus de la UAB la III Jornada d'Innovació Docent organitzada per l'IDES

«Coneixes...?»

- Projectes d'innovació per a la millora de la qualitat docent. Resultats del finançament per al curs 2006

Pla de Formació Docent

IDES

UAB

 Universitat Autònoma
de Barcelona

AVUI PARLEM...

Formació IDES juny-juliol 2006

Durant els mesos de juny i juliol, la Unitat IDES ha portat a terme la cinquena de les seves ofertes d'activitats de formació destinades als docents universitaris. En

cipants ha resultat similar en tots els cursos oferts, que han superat tots la puntuació de 8 sobre 10 i han obtingut una puntuació mitjana general de 8,2.

Departament o centre adscrit	Inscrits	Departament o centre adscrit	Inscrits
Psicologia de l'Educació	12	EU Salesiana de Sarrià	5
Química	11	Turisme i Direcció Hotelera	5
Periodisme i Ciències de la Comunicació	10	Biologia Animal, Biologia Vegetal i Ecologia	5
Dret Públic i Ciències Históricojurídiques	10	Sanitat i Anatomia Animals	4
Comunicació Audiovisual i Publicitat	10	Geografia	4
Ciències de la Computació	10	Enginyeria Química	4
Sociologia	9	EU d'Informàtica «Tomàs Cerdà»	4
Psicologia de la Salut i Psicologia Social	7	Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals	4
Filologia Catalana	7	Ciència Animal i dels Aliments	4
Ciència Política i Dret Públic	7	Traducció i Interpretació	3
Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes	6	Matemàtiques	3
Medicina i Cirurgia Animal	6	Filosofia	3
Filologia Espanyola	6	Farmacologia, Terapèutica i Toxicologia	3
Biologia Cel·lular, Fisiologia i Immunologia	6	Medicina	2
Art	6	Història Moderna i Contemporània	2
Dret Privat	6	Geologia	2
Psicologia Social	5	Filologia Francesa i Romànica	2
Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut	5	EU d'Infermeria i de Fisioteràpia «Gimbernat»	2
Pedagogia Aplicada	5	Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials	2
Microelectrònica i Sistemes Electrònics	5	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana	2
Filologia anglesa i Germanística	5	Bioquímica i Biologia Molecular	2
Economia i l'Empresa	5	Altres	14
EU de Ciències de la Salut (Manresa)	5		

aquesta edició hem tingut un total de 328 inscrits, 300 dels quals han obtingut l'acreditació corresponent.

Docents de seixanta departaments i centres adscrits han compartit els cursos de formació de juny-juliol 2006, i han contribuït a donar el valor afegit de la interdisciplinarietat i la diversitat a la formació. Aquest fet ha afavorit el contacte entre professors motivats per la docència i ha propiciat un clima favorable per mostrar les experiències dels companys i aprendre'n. El nivell de satisfacció dels parti-

Aquests resultats són el reflex de la bona rebuda de les activitats de formació per part dels docents universitaris de la UAB.

Des de la Unitat IDES, dintre del Pla de Formació Permanent, ja estem preparant la sisena edició de formació docent per als mesos de gener i febrer de 2007. Trobareu tota la informació al proper número del FULL IDES.

 Sarai Sabaté
Àmbit de Formació IDES

QUÈ EN PODEU DIR DE...

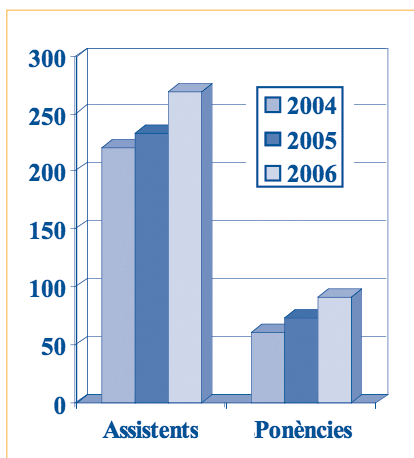

El 20 de setembre va tenir lloc a l'hotel Campus de la UAB la

El professor Günter L. Huber va ser l'encarregat de la conferència inaugural. El professor va explicar el model de formació de la regió alemanya de Baden-Württemberg i en concret el de la Universitat de Tübingen, on treballa, del qual va destacar la necessitat que el professorat universitari d'aquesta universitat obtingui el Certificat d'Aptitud Pedagògica. Per aconseguir-ho, la Universitat ofereix una sèrie de cursos per al desenvolupament de determinades competències en la docència: personals, científiques, didàctiques i socials. El programa té una durada de tres anys i el formen una sèrie de cursos presencials, a continuació dels quals el professor aplica els coneixements adquirits a la seva classe i és avaluat per un professor expert que assisteix d'oïent a la seva classe.

La Jornada va superar amb escreix les previsions tant en el nombre de participants com en el nombre de treballs presentats. En total, van assistir-hi 269 professors i s'hi van presentar 92 comunicacions, distribuïdes en dues sessions de pòsters i tres sessions orals formades per cinc taules temàtiques cadascuna.

El gràfic següent mostra aquesta línia ascendent de participants en relació amb les dues sessions anteriors:

Els eixos de la Jornada d'enguany van ser:

- Estratègies d'aprenentatge
- Recursos virtuals
- Planificació docent
- Avaluació dels aprenentatges

El quadre següent conté el nombre de comunicacions presentades de cada eix:

Tema	Comunicacions presentades
Estratègies d'aprenentatge	36
Recursos virtuals	23
Planificació docent	20
Avaluació dels aprenentatges	13

Cal destacar el gran nombre de comunicacions sobre planificació docent, la qual cosa vol dir que el treball coordinat de planificació, tan important per a l'adaptació a l'EEES, comença a fer-se notar.

En síntesi, les conclusions que es van desprendre de cada eix són les següents:

El professor està content amb els nous mètodes d'ensenyar i amb les noves EA, però reconeix que li manca un reconeixement motivacional i, fins i tot, un reconeixement institucional. A vegades, però, falten recursos per fer innovacions, ja que s'espera que els materials utilitzats siguin de qualitat. En general, els professors demanen més recursos per al desenvolupament de noves EA i també més conscienciació per part dels estudiants.

Quant als estudiants, queda clar que quan s'impliquen en la docència milloren el seu rendiment acadèmic. Els estudiants reconeixen que aprenen més i que les activitats són adequades, però malgrat això manifesten que incrementen la seva dedicació a la

Estratègies d'aprenentatge (EA)

Les estratègies d'aprenentatge són una preocupació acadèmica; el professor es preocupa no tan sols de què ha de fer l'estudiant, sinó que també ha de tenir en compte i ha de captar les seves necessitats. És important, però, avançar cap a la validació del procés, en la qual la gestió del temps i la coordinació docent seran els elements clau per al desenvolupament de les EA.

matèria. La gestió del temps per part dels estudiants és una de les estratègies clau de les noves metodologies.

Els estudiants contempen de forma negativa les iniciatives individuals de professors en una facultat que encara no està instaurada a l'Espai Europeu d'Educació Superior, ja que comparen aquestes assignatures amb la resta d'assignatures, les quals, segons ells, són més fàcils.

QUÈ EN PODEU DIR DE...

III Jornada d'Innovació Docent organitzada per l'IDES

Recursos virtuals (RV)

Es constata, en disciplines diferents, l'eficàcia dels RV per reduir la magistralitat i fomentar formes d'aprenentatge més autònomes, dinàmiques i participatives. Així, els RV permeten apropar els estudiants a informacions i tècniques que tradicionalment no eren a l'abast per la seva complexitat, dispersió o perillositat.

Però els RV s'han d'utilitzar sabent quines són les seves possibilitats per tal de treure'n un bon rendiment. Cal reflexionar sobre la problemàtica que plantegen les TIC per a l'organització temporal del professorat en la universitat presencial; és possible que alguns RV generin en els estudiants una expectativa de disponibilitat permanent de professorat que difícilment es pot satisfer.

L'avantatge general de l'ús de la virtualitat és que comporta una millora important per als alumnes però una feina extra considerable per al professor, ja que hi ha pocs recursos. Aquesta aposta s'ha de mirar com una inversió que s'amortitza amb els resultats obtinguts, és a dir, quan s'obté una millora en la qualitat de la docència i, en molts casos, un estalvi del material tradicional.

Es detecta, però, que el professorat universitari encara no utilitza tots els recursos virtuals que existeixen a l'actualitat en la impartició de les seves matèries i sorgeix el desig que tot el que s'ha avançat amb la plataforma Moodle es pugui usar i incorporar al nostre campus virtual.

Planificació Docent (PD)

En la PD sorgeixen, a vegades, les dificultats de coordinació que comporta tot procés de canvi, com és l'adaptació a l'EES. La PD perfila l'interès de les guies d'estudi, que poden incorporar mapes conceptuals i seqüències temporals d'aprenentatge. Les noves guies d'assignatures impliquen molta feina per part del professor, però aquesta és interessant, ja que li permet conèixer la dedicació que s'exigeix als estudiants. La dificultat apareix, però, a l'hora d'avaluar competències i habilitats.

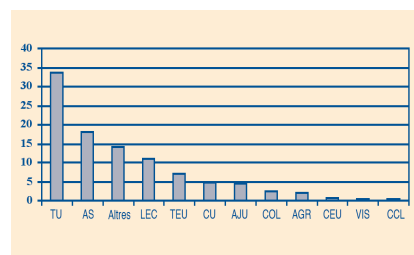
Finalment, sorgeix alguna crítica als models actuals d'agendes per a estudiants, ja que s'haurien d'optimitzar els models ECTS.

Avaluació dels aprenentatges (AA)

Queda palesa la necessitat del canvi en la cultura dels estudiants. Com a col·lectiu, ha d'assolir postures menys còmodes i passives i tendir a ser crític i autònom (cosa que encara, sovint, no es desenvolupa). El canvi de rol dels estudiants és una condició indispensable per arribar a l'assoliment real dels criteris que perseguim amb la impartició de la metodologia d'avaluació derivada de la impartició dels ECTS.

Es constata la importància de la interdisciplinarietat com a pilar de l'experimentació i element motivador de l'estudiant.

Participació segons la categoria del professor:

TU	Titular d'universitat
AS	Associat
LEC	Lector
TEU	Titular d'Escola Universitària
CU	Catedràtic d'Universitat
AJU	Ajudant
COL	Col·laborador
AGR	Agregat
CEU	Catedràtic d'Escola Universitària
VIS	Visitant
CCL	Catedràtic contractat laboral

Elena Añaños
Àmbit d'Innovació IDES

PARTICIPACIÓ: DADES GENERALS

Assistents	269
Comunicacions orals	70
Pòsters	22

PERCENTATGE DE PARTICIPACIÓ PER CENTRES

Facultat o Escola	Nombre d'assistents	Percentatge
Facultat de Ciències de l'Educació	43	16,8
Facultat de Ciències de la Comunicació	31	11,5
Facultat de Psicologia	29	10,7
Facultat de Medicina	26	9,6
Facultat de Ciències	23	8,5
Altres	20	7,4
Facultat de Dret	16	5,9
Facultat de Filosofia i Lletres	16	5,9
Facultat de Veterinària	16	5,9
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE)	10	3,7
EU de Ciències de la Salut (Manresa)	9	3,3
Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia	7	2,6
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials	6	2,2
EU d'Estudis Empresarials de Sabadell	4	1,5
Facultat de Traducció i d'Interpretació	4	1,5
EU d'Informàtica de Sabadell	3	1,1
EU Salesiana de Sarrià	2	0,7
EU d'Infermeria i de Fisioteràpia «Gimbernat»	2	0,7
Escola de Doctorat i de Formació Continuada	1	0,4
EU de Turisme i de Direcció Hotelera	1	0,4

CONEIXES...?

Projectes d'innovació per a la millora de la qualitat docent. Resultats del finançament per al curs 2006

La resolució del 14 de juliol de 2006 va resoldre la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent de les universitats catalanes per a l'any 2006 (DOGC núm. 4558, de 25.1.2006).

La UAB va presentar 53 projectes, 21 dels quals van rebre ajut. Aquests resultats són força significatius a la UAB si es té en compte que el 40 % dels projectes presentats han rebut l'ajut. La distribució econòmica dels ajuts ha estat la següent:

Quantitat de l'ajut (euros)	Nombre de projectes
9000	4
7700	10
6500	5
6000	2
Total rebut	157.500 euros

Els projectes d'innovació docent que no van tenir el suport del DURSI podien demanar un ajut de 3000 euros a la UAB, concretament al Vicerectorat d'Estudis i de Qualitat. Dels 22 ajuts presentats, la UAB n'ha atorgat 15, 5 més que en l'edició anterior, i hi ha destinat un total de 45.000 euros. Això vol dir que, l'any 2006, a la UAB es destinen, en aquesta convocatòria, 202.500 euros a un total de 36 projectes per a la millora de la qualitat docent.

La tipologia de projectes d'innovació presentats respon bàsicament a tres categories:

- Projectes tipus A: orientats a desenvolupar materials docents digitals i/o virtuals que possibilitin l'aprenentatge interactiu i l'autonomia de l'estudiant.
- Projectes tipus B: introdueixen metodologies innovadores orientades a la conversió de la docència actual al model ECTS. Sovint inclouen també el desenvolupament de material digital.
- Projectes tipus C: dirigits a millorar les pràctiques dels estudiants i/o els pràctics. Alguns inclouen també materials de suport digital.

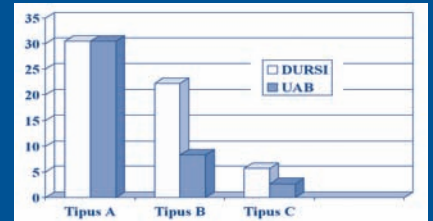
La distribució d'ajuts segons la tipologia anterior és la següent (entre parèntesis hi figuren els percentatges corresponents):

Tipus	DURSI	UAB
A	11 (30,5)	11 (30,5)
B	8 (22,2)	3 (8,3)
C	2 (5,5)	1 (2,7)

El gràfic següent conté els percentatges corresponents al tipus d'ajuts atorgats pel DURSI i per la UAB.

Si comparem aquests resultats amb els de les edicions anteriors, veiem que han aug-

mentat significativament els projectes dedicats al desenvolupament de metodologies innovadores orientades quasi sempre a la conversió de la docència en ECTS. La crea-

ció de materials virtuals es manté molt alta i augmenten també significativament els projectes dedicats a la millora de les pràctiques o bé dels pràctics.

Creiem, doncs, que el panorama innovador que es presenta és força satisfactori i que ajudarà a millorar la nostra docència, a l'hora que engrescarà altres professors a seguir el mateix camí.

La distribució dels projectes que han rebut ajuts per departaments és la següent:

Departament	Nombre d'ajuts
Pedagogia Aplicada	6
Psicologia Evolutiva i de l'Educació	5
Geologia	4
Biologia Cel·lular, Fisiologia i Immunologia	4
Ciència Política i Dret Públic	3
Sanitat i Anatomia Animals	3
Matemàtiques	3
Química	2
Enginyeria de la Inform. i de les Comunicacions	2
Ciència Animal i dels Aliments	2
Psicobiologia i Metodologia de les C. de la Salut	2
Didàc. de l'Expr. Musical, Plàstica i Corporal	2
Comunicació Audiovisual i Publicitat	2
Arquit. de Computadors i Sistemes Operatius	2
Filologia Francesa i Romànica	2
Dret Privat	2
Filologia Catalana	2
Bioquímica i Biologia Molecular	1
Psicologia Social	1
Física	1
Medicina	1
Ciències de la Computació i Intel. Artificial	1
Didàctica de la Mat. i de les Ciències Exper.	1
Economia i Història Econòmica	1
Sociologia	1
Ciències Morfològiques	1
Enginyeria Química	1
Genètica i Microbiologia	1
Geografia	1
EU de Turisme i de Direcció Hotelera	1
Periodisme	1
Economia de l'Empresa	1
Dret Públic i Ciències Historicojurídiques	1
Didàc. de la Lleng., de la Lit. i de les C. Socials	1

Elena Añaños
Àmbit d'Innovació IDES

Unitat d'Innovació Docent
en Educació Superior (IDES)

Edifici A
Campus de la UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Tel.: 93 581 41 66
Fax: 93 581 41 67

ides@uab.es
www.uab.es/ides

Equip de la Unitat

Dra. Maite Martínez
Directora

Dra. Elena Añaños
Àmbit d'Innovació

Sarai Sabaté
Àmbit de Formació

Núria Marzo
Pere Tomasa
Equip col·laborador

Lluïsa Agudo
Jordi Grau
Suport administratiu

Edició i impressió

Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma de Barcelona

IDES

